

ویردنامه

روز عرفه

روز عرفه

«دعای عرفه»: زمزمه معرفت بر مدار ولایت

در سرزمین وحی هنگامه‌ای برپاست؛ زائران از اقصی نقاط جهان آمده‌اند تا بر دواری مقدس بچرخند و با رفیق‌الاعلی تجدید عهد کنند؛ در منا و عرفات، باران نور می‌بارد و ما که دوریم از آن مکان روحانی و فضای معنوی، اشک دریغ بر دیده‌هایمان جاری است و دست‌نیاز به سوی پروردگاری بلند می‌کنیم که آشفته‌گی ما را در میل به کسب رضایتش، دوست دارد.

عرفه، یک فرصت است؛ یک مجال، برای آنان که می‌خواهند از «مضیق حیات» درگذرند و «وسعت ملک لامکان» را ببینند؛ برای کسانی که از تازیانه مادی‌گرایی خسته‌اند و راغب‌اند به هجرت از عالم «ناسوت» به «لاهورت». عرفه، مشق عشق کردن است، تمرین دوستی با خداست.

عرفه، هنگام معرفت است، این‌که جایگاهت را بشناسی و بدانی که در عالم بیکران، ذره‌ای ناچیز بیش نیستی؛ این‌که دریایی غرور و نخوتت، نه تنها دردی از تو دوا نخواهد کرد، بلکه دردی بر هزار دردت خواهد افزود.

عرفه، بزنگاه ابراز بندگی است؛ نقطه کانونی ذره‌بین ارادت است که وجود بنده مخلص را می‌سوزاند و از آلودگی‌ها پاک می‌کند. مرحوم شیخ عباس قمی، در کتاب شریف «مفاتیح‌الجنان» به نقل از «بشر» و «بشیر»، فرزندان غالب اسدی، روایت کرده‌است که در غروب روز عرفه سال ۶۰ (ه.ق)، هنگامی که زائران خانه خدا در خیمه‌هایشان مشغول استراحت بودند، امام حسین علیه السلام، به همراه تعدادی از اهل بیت و دوستدارانشان، از خیمه خارج شدند، در جانب چپ کوه ایستادند، دست‌ها را به آسمان بلند کردند و به مناجات با پروردگار مشغول شدند. آن‌چه در کتاب‌های روایی به عنوان دعای حضرت سیدالشهدا علیه السلام وارد شده، مربوط به همین زمان و همین روز است. امام علیه السلام می‌دانستند که نمی‌توانند حج را تمام کنند، آگاه بودند که این آخرین باری است که در عرفات، با معبود خود راز و نیاز می‌کنند.

برای دوستداران حسین علیه السلام و آنان که در دلشان، با شنیدن نام او، شوری عظیم برپا می‌شود، زمزمه مناجات سالار شهیدان، در آخرین ساعات روز عرفه، باید رنگ و بویی دیگر داشته باشد، آن‌گاه که می‌خوانند: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَيْسَ لِقَضَائِهِ دَافِعٌ وَلَا لِعَطَائِهِ مَانِعٌ وَلَا كَصُنْعِهِ صُنْعُ صَانِعٍ وَهُوَ الْجَوَادُ الْوَاسِعُ؛ ستایش و سپاس مخصوص پروردگاری است که برای حکمتش، برگرداننده‌ای و برای بخشش او، بازدارنده‌ای وجود ندارد. کسی نمی‌تواند آن‌چه را او خلق کرده، بیافریند که او، سخاوتمندی وسعت بخش است.»

«لَمْ تَزُضْ لِي يَا إِلَهِي نِعْمَةً دُونَ أُخْرَى وَرَزَقْتَنِي مِنْ أَنْوَاعِ الْمَعَاشِ وَصُوفِ الزَّيَاشِ بِمَيْتِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ عَلَيَّ وَإِحْسَانِكَ الْقَدِيمِ إِلَيَّ حَتَّى إِذَا أْتَمَمْتَ عَلَيَّ جَمِيعَ النِّعَمِ وَصَرَفْتَ عَنِّي كُلَّ الثَّقِيمِ لَمْ يَمْنَعَكَ جَهْلِي وَجُزْأَتِي عَلَيَّ أَنْ دَلَلْتَنِي إِلَى مَا يَقْرُبُنِي إِلَيْكَ وَوَفَّقْتَنِي لِمَا يُزِلُّنِي لَدَيْكَ؛ ای پروردگار مهربان من! تو برایم نعمتی را بدون نعمت دیگر نخواستی و روزی‌ات در قالب انواع وسایل زندگی و اقسام مختلف بهره‌ها، نصیب من شد و این مهربانی و مرحمت، به واسطه لطف و بخشندگی قدیم و دیرینه‌ات بر این بنده بود؛ تا جایی که همه نعمت‌ها را به من ارزانی داشتی و آن‌ها را کامل و بلاها را از من دور کردی؛ با این حال، [این لطف و کرم سخاوتمندانه تو] مرا از نادانی و گستاخی‌ام نسبت به تو باز نداشت، اما تو، [با وجود نافرمانی‌ام]، به آن‌چه مرا به سوی تو هدایت کند، راهنمایی‌ام کردی و به آن‌چه این بنده [گنهکار] را مقرب درگاهت می‌کند، توفیق دادی.» آن‌گاه، شوریده سر و پریشان از ناچیزی خیرات و خجالت زده از انبوهی سیئات، به شیوه مولا و امامشان زمزمه می‌کنند که: «مَنْ وَجَدَكَ لَقَدْ خَابَ مِنْ رِضَى دُونِكَ بَدَلًا وَلَقَدْ خَسِرَ مَنْ بَعِيَ عَنكَ مُتَحَوِّلاً كَيْفَ يُرْجَى سِوَاكَ وَأَنْتَ مَا قَطَعْتَ الْأُحْسَانَ وَكَيْفَ يُطْلَبُ مِنْ غَيْرِكَ وَأَنْتَ مَا بَدَلْتَ عَادَةَ الْإِمْتِنَانِ. يَا مَنْ أَذَاقَ أَحِبَّائَهُ خِلَاوَةَ الْمُؤَانَسَةِ فَقَامُوا بَيْنَ يَدَيْهِ مُتَمَلِّقِينَ وَيَا

مَنْ أَلْبَسَ أَوْلِيَاءَهُ مَلَابِسَ هَيْبَتِهِ فَقَامُوا بَيْنَ يَدَيْهِ مُسْتَغْفِرِينَ أَنْتَ الذَّاكِرُ قَبْلَ الذَّاكِرِينَ وَأَنْتَ الْبَادِي بِالْأُحْسَانِ قَبْلَ تَوَجُّهِ الْعَابِدِينَ وَأَنْتَ الْجَوَادُ بِالْعَطَاءِ قَبْلَ طَلَبِ الطَّالِبِينَ وَأَنْتَ الْوَهَّابُ؛ آن‌که تو را یافته، چه زیانکار است اگر به غیر تو راضی شود و چه خاسر است کسی که به غیر تو رو کند؛ چگونه می‌تواند چنین کند؟ حال آن‌که تو نیکی و احسانت را از او قطع نکرده‌ای.

چگونه از غیر تو می‌توان چیزی خواست، با آن‌که تو شیوه عطا و بخشش را تغییر نداده‌ای؟ ای کسی که به دوستدارانت، شیرینی همدمی خود را چشاندی و آن‌ها [از شوق وصال] به بندگی و عرض ارادت به تو برخاستند؛ ای پروردگاری که به قامت اولیای خود، لباس هیبت و بزرگی پوشانیدی و آن‌ها در مقابل، به طلب آمرزش از تو برخاستند. تو آن خدایی هستی که [بندگان] را یاد کنی، پیش از آن‌که تو را یاد کنند و احسان و نیکی خود را نصیب پرستندگانت می‌کنی، پیش از آن‌که به سوی تو توجه کنند؛ تو آن بخشنده‌ای که پیش از آن‌که طالبان چیزی از تو طلب کنند، آن را می‌بخشی و تویی [آن یکتا پروردگار] پُربخشش».

اعمال شب و روز عرفه

در آستانه فرارسیدن شب و روز عرفه قرار داریم، شب و روزی که در آن بسیار به دعا، مناجات و توجه به خدا دعوت شده‌ایم. حال به اعمال توصیه شده در کتاب مفاتیح‌الجنان برای شب و روز عرفه اشاره می‌شود.

شب عرفه: از شب‌های پر برکت و شب مناجات با خدا برآورنده حاجات است و توبه در آن شب پذیرفته و دعا در آن مستجاب است و کسی که آن شب را به عبادت به سر آورد، اجر صدو هفتاد سال عبادت را دارد، و برای آن شب چند عمل است:

اول: این دعا را که روایت شده هر که آن را در شب عرفه یا شب‌های جمعه بخواند، خدا او را بیامرزد:

اللَّهُمَّ يَا شَاهِدَ كُلِّ نَجْوَى وَمَوْضِعَ كُلِّ شَكْوَى وَعَالِمَ كُلِّ خَفِيَّةٍ وَمُنْتَهَى كُلِّ حَاجَةٍ يَا مُبْتَدِئًا بِالنِّعَمِ عَلَى الْعِبَادِ يَا كَرِيمَ الْعَفْوِ يَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ يَا جَوَادًا يَا مَنْ لَا يُوَارِي مِنْهُ لَيْلٌ دَاجٌ وَلَا بَحْرٌ عَجَاجٌ وَلَا سَمَاءٌ ذَاتُ أَبْرَاجٍ وَلَا ظَلَمٌ ذَاتُ اِزْتِيَاجٍ [از تیتاج] يَا مَنْ الظُّلْمَةُ عِنْدَهُ ضِيَاءٌ أَسْأَلُكَ بِنُورِ وَجْهِكَ الْكَرِيمِ الَّذِي تَجَلَّيْتَ بِهِ لِلْجَبَلِ فَجَعَلْتَهُ دَكًّا وَحَرَ مُوسَى صِعْقًا وَبِاسْمِكَ الَّذِي رَفَعْتَ بِهِ السَّمَاوَاتِ بِلا عَمَدٍ وَسَطَّحْتَ بِهِ الْأَرْضَ عَلَى وَجْهِ مَاءٍ جَمَدٍ وَبِاسْمِكَ الْمَخْرُورِ الْمَكْنُونِ الْمَكْتُوبِ الظَّاهِرِ الَّذِي إِذَا دُعِيَ، بِهِ أُجِبْتَ

خدایا ای آگاه از هر گفت و گوی پنهان، و جایگاه هر شکایت، و دانای هر نمان، و نهایت هر حاجت، ای آغازگر نعمت‌ها بر بندگان، ای بزرگوار گذشت، ای نیکو درگذشت، ای بخشنده، ای که چیزی را از او نپوشاند نه شب تار، نه دریای پر موج، نه آسمان دارای برجها، و نه تاریکی‌های درهم پیچیده‌ای آن که تاریکی نزد او روشنایی است، از تو می‌خواهم به حق نور جلوه پرشکوهت که به آن بر کوه تجلی کردی، و کوه را با خاک همسان ساختی، و موسی مدهوش بر زمین افتاد، به حق نامت که با آن آسمان‌ها را بیستون برافراشتی، و زمین را بر روی آب منجمد بگستریدی، و به حق نام مخزون، پوشیده، نوشته شده پاکیزه‌ات، که چون با آن خوانده شوی، پاسخ دهی،

وَإِذَا سُئِلْتَ بِهِ أُعْطِيَتْ وَبِاسْمِكَ السُّبُوحِ الْقُدُّوسِ الْبُزْهَانَ الَّذِي هُوَ نُورٌ عَلَى كُلِّ نُورٍ وَنُورٌ مِنْ نُورٍ يُضِيءُ مِنْهُ كُلُّ نُورٍ إِذَا بَلَغَ الْأَرْضَ انشَقَّتْ وَإِذَا بَلَغَ السَّمَاوَاتِ فُتِحَتْ وَإِذَا بَلَغَ الْعَرْشَ اهْتَزَّتْ وَبِاسْمِكَ الَّذِي تَزْعُدُ مِنْهُ فَرَائِضُ مَلَائِكَتِكَ وَ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ جَبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ عَلَى جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَ جَمِيعِ الْمَلَائِكَةِ وَ بِالْأَسْمِ الَّذِي مَشَى بِهِ الْخَضِرُ عَلَى قَلْبِ [ظَلَّلِ] الْمَاءِ كَمَا مَشَى بِهِ عَلَى جَدِّ الْأَرْضِ وَبِاسْمِكَ الَّذِي فَلَقْتَ بِهِ

روز عرس

الْبَحْرِ لِمُوسَىٰ وَاعْرَفْتَ فِرْعَوْنَ وَ قَوْمَهُ وَ أَنْجَيْتَ بِهِ مُوسَىٰ بْنَ عِمْرَانَ وَ مَنْ مَعَهُ وَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ مُوسَىٰ بِنُ عِمْرَانَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ ،

و چون با آن درخواست شوی عطا کنی، و به حق نام منزه و مقدس و برهانت که آن نوری است بر فراز هر نور، و نوری است برآمده از نور، از آن روشنی می‌گیرد هر نور، چون به زمین شکافته شود، و چون به آسمان‌ها رسد گشوده شود، و چون به عرش رسد، عرش به اهتزاز آید، و به حق نامت که از آن اندام فرشتگان به لرزه آید، و از تو درخواست می‌کنم به حق جبرئیل و میکائیل و اسرافیل، به حق محمد پیامبر برگزیده، درود خدا بر او و خاندانش و بر همه پیامبران و همه فرشتگان، و به حق نامی که به وسیله آن خضر بر روی امواج دریا ره سپرد، چنان که بر روی زمین سخت راه رفت، و به حق نامت که دریا را به آن برای موسی شکافتی، و فرعون و قومش را در آن غرق کردی، و به وسیله آن موسی بن عمران و همراهانش را نجات دادی، و به حق نامت که موسی بن عمران از ناحیه طور ایمن تو را به آن خواند،

فَاسْتَجَبْتَ لَهُ وَ أَلْقَيْتَ عَلَيْهِ مَحَبَّةً مِنْكَ وَ بِاسْمِكَ الَّذِي بِهِ أَحْيَا عِيسَىٰ بِنُ مَرْيَمَ الْمَوْتَىٰ وَ تَكَلَّمَ فِي الْمَهْدِ صَبِيئاً وَ أَبْرَأَ الْأَكْمَةَ وَ الْأَبْرَصَ بِإِذْنِكَ وَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ حَمَلَةُ عَزْرَشَكْ وَ جَبْرَائِيلُ وَ مِيكَائِيلُ وَ إِسْرَافِيلُ وَ حَبِيبُكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مَلَائِكَتُكَ الْمَقْرَبُونَ وَ أَنْبِيَائُكَ الْمُرْسَلُونَ وَ عِبَادُكَ الصَّالِحُونَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِينَ وَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ ذُو النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِباً فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ [تَقْدِرَ] عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ فَاسْتَجَبْتَ لَهُ وَ نَجَّيْتَهُ مِنَ الْعَمِّ وَ كَذَلِكَ تُنَجِّي [تُنَجِّي] الْمُؤْمِنِينَ وَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ دَاوُدُ وَ خَرَّلَكَ سَاجِداً فَفَقَرْتَ لَهُ ذَنْبَهُ،

پس او را اجابت فرمودی، و از جانب خود بر دلش محبت انداختی، و به حق نامت که به آن عیسی بن مریم مردگان را زنده کرد، و در حالی کودکی در گهواره سخن گفت، و کور مادرزاد و مبتلای به بیماری پیسی را به اذن تو شفا داد، و به حق نامت که حاملان عرش تو را به آن خواندند، و جبرئیل، و میکائیل، و اسرافیل و محبوبت محمد [درود خدا بر او و خاندانش باد] و فرشتگان درگاهت، و پیامبران مرسلت، و بندگان شایسته‌ات، از اهل آسمانها و زمین، و به حق نامت که ذوالنون [حضرت یونس عليه السلام] تو را به آن خواند، در آن زمان که خشمناک رفت، و گمان کرد که بر او سخت‌گیری، پس در میان تاریکی‌ها فریاد برآورد که معبودی جز تو نیست، منزه‌ای تو، من از ستمکاران بودم، پس دعایش را اجابت کردی، و او را از اندوه رهایی دادی و اینچنین مردم با ایمان را نجات می‌دهی، و به حق نام بزرگت که داود تو را به آن خواند، و در برابر بر سجده افتاد، در نتیجه گناهش را آمرزیدی،

وَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ أَسِيَّةُ امْرَأَةِ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتاً فِي الْجَنَّةِ وَ نَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَ عَمَلِهِ وَ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ فَاسْتَجَبْتَ لَهَا دُعَاءَهَا وَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ أَيُّوبُ إِذْ حَلَّ بِهِ الْبَلَاءُ فَعَافَيْتَهُ وَ آتَيْتَهُ أَهْلَهُ وَ مِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِكَ وَ ذَكَرَىٰ لِلْعَابِدِينَ وَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ يَعْقُوبُ فَرَدَدْتَ عَلَيْهِ بَصْرَهُ وَ قَرَّةَ عَيْنِهِ يُوسُفَ وَ جَمَعْتَ سَمْلَهُ وَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ سُلَيْمَانَ فَوَهَبْتَ لَهُ مُلْكَاً لَا يَتَّبِعِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ وَ بِاسْمِكَ الَّذِي سَخَّرْتَ بِهِ الْبُرَاقَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ إِذْ قَالَ تَعَالَى سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَىٰ وَ قَوْلُهُ: وَ به حق نامت که آسیه همسر فرعون تو را به آن خواند آنگاه که گفت: پروردگارا برای من نزد خود در بهشت خانه ای بنا کن، و از فرعون و عملش نجاتم ده، و مرا از چنگ ستمکاران خلاص کن، پس دعایش را مستجاب کردی، و به حق نامت که ایوب تو را به آن خواند، زمانیکه بلا بر او فرود آمد، پس به او عاقبت بخشیدی، و اهلش را و مانند آنها را به همراه آنان، از روی رحمت از نزد

خود به پیش او بازگرداندی، و این را یادآوری برای بندگان نهادی، و به حق نامت که یعقوب تو را به آن خواند، پس بینایی و نور دیده اش یوسف، را به او بازگرداندی، و پریشانی اش را سر و سامان بخشیدی، و به حق نامت که سلیمان تو را به آن خواند، پس به او سلطنتی دادی که برای هیچکس پس از او شایسته نبود، همانا تو بسیار بخشنده‌ای، و به حق نامت که به آن براق را برای محمد درود خدا بر او و خاندانش مسخر ساختی، آنجا که خدای تعالی فرمود: منزه است خدایی که بنده اش را شبانه از مسجد الحرام تا مسجد الاقصی راه برد، و گفتار خدا:

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرْنَا هَذَا وَ مَا كُنَّا لَهُ مُفْرِنِينَ وَ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ وَ بِاسْمِكَ الَّذِي تَنَزَّلَ بِهِ جَبْرَائِيلُ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ آدَمُ فَفَقَرْتَ لَهُ ذَنْبَهُ وَ أَسْكَنْتَهُ جَنَّتِكَ وَ أَسَأَلْتَ بِحَقِّ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ وَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ وَ بِحَقِّ إِبْرَاهِيمَ وَ بِحَقِّ فَضْلِكَ يَوْمَ الْقَضَاءِ وَ بِحَقِّ الْمَوَازِينِ إِذَا نُصِبَتْ وَ الصُّحُفِ إِذَا نُشِرَتْ وَ بِحَقِّ الْقَلَمِ وَ مَا جَرَىٰ وَ اللُّوحِ وَ مَا أَحْصَىٰ وَ بِحَقِّ الْأَسْمِ الَّذِي كَتَبْتَهُ عَلَىٰ سُرَادِقِ الْعَرْشِ قَبْلَ خَلْقِكَ الْخَلْقِ وَ الدُّنْيَا وَ السَّمْسِ وَ الْقَمَرِ بِالْقِيَامِ وَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ خُذْهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ

منزه است خدایی که این مرکب را برای ما مسخر کرد، و گرنه قدرت تسخیرش را نداشتیم و ما به جانب پروردگاران باز می‌گردیم، و به حق نامت که به وسیله آن جبرائیل بر محمد (درود خدا بر او و خاندانش) نازل می‌شد، و به حق نامت که آدم تو را به آن خواند، پس گناهش را آمرزیدی، و در بهشت جای دادی، و از تو درخواست می‌کنم به حق قرآن بزرگ، و به حق محمد خاتم پیامبران، و به حق ابراهیم، و به حق جدا کردن حق و باطل را در روز داوری، و به حق ترازوها زمانی که نصب شوند و نامه‌ها وقتی که گشوده شوند، و به حق قلم و آنچه نوشت، و لوح و آنچه شمرد، و به حق اسمی که بر سر پرده عرش نوشتی، به دوهزار سال پیش از آنکه مخلوقات، و دنیا، و آفتاب، و ماه به دست قدرتت آفریده شوند، و گواهی می‌دهم که معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، و همانا محمد بنده و فرستاده اوست، وَ أَسَأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمَخْرُوجِ فِي خَزَائِنِكَ الَّذِي اسْتَأْتَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ لَمْ يَظْهَرْ عَلَيْهِ أَحَدٌ مِنْ خَلْقِكَ لَا مَلَكٌ مُقَرَّبٌ وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ وَ لَا عَبْدٌ مُصْطَفَىٰ وَ أَسَأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي سَقَقْتَ بِهِ الْبِحَارَ وَ قَامَتْ بِهِ الْجِبَالُ وَ اخْتَلَفَ بِهِ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ وَ بِحَقِّ السَّبْعِ الْمَثَانِي وَ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ وَ بِحَقِّ الْكِرَامِ الْكَاتِبِينَ وَ بِحَقِّ طه وَ يس وَ كهيعص وَ حمعسق وَ بِحَقِّ تَوْرَاةِ مُوسَىٰ وَ إِنْجِيلِ عِيسَىٰ وَ زَبُورِ دَاوُدَ وَ فُرْقَانِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلَىٰ جَمِيعِ الرُّسُلِ وَ بِأَهْيَا شَرَاهِيَا اللَّهُمَّ إِنِّي أَسَأَلُكَ بِحَقِّ تِلْكَ الْمُنَاجَاةِ الَّتِي كَانَتْ بَيْنَكَ وَ بَيْنَ مُوسَىٰ بِنِ عِمْرَانَ فَوْقَ جَبَلِ طُورِ سَيْنَاءَ

و از تو درخواست می‌کنم به حق آن نامت که در میان گنجینه‌ای از گنجینه‌های توست، نامی که در علم غیب نزد خود خاص خویش نمودی، نامی که هیچیک از آفریدگانت بر آن آگاه نشد، نه فرشته مقرب، و نه پیامبر فرستاده‌ای، و نه بنده برگزیده‌ای و از تو درخواست می‌کنم به حق نامت، که دریاها را با آن شکافتی، و کوهها را با آن برپا ساختی، و شب و روز با آن در رفت و آمد شد، و به حق سوره «حمد»، و قرآن بزرگ، و به حق نویسندگان بزرگوارت، و به حق سوره‌های «طه» «یس»، «و كهيعص» و «حمعسق»، و بحق تورات موسی، و انجیل عیسی، و زبور داود، و فرقان محمد درود خدا بر او و خاندانش و بر همه رسولان و به حق اهی و شراهی [دو نام اعظم، یادوار، یا دو تن از اولیای الهی]، خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق آن راز و نیازی که میان تو و موسی بن عمران بر فراز کوه طور سینا انجام گرفت، وَ أَسَأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي عَلَّمْتَهُ مَلَكُ الْمَوْتِ لِقَبْضِ الْأَرْوَاحِ وَ أَسَأَلُكَ بِاسْمِكَ

روز عرس

پروردگار جهانیان ای پاداش دهنده روز پاداش، ای بخشنده ترین بخشنندگان، ای کریم ترین کریمان، ای شنواترین شنوندگان، ای بیناترین بینایان، ای تواناترین توانایان، بر من بیامرز گناهای که نعمتها را تغییر می دهد، و گناهای که پشیمانی به بار می آورد، و گناهای که باعث بیماری ها می شود، و گناهای که پرده های حرمت را می برد، و گناهای که دعا را پس می زند، و گناهای که باران آسمان را نگاه می دارد، و گناهای که نابودی را به شتاب می رساند، و گناهای که بدبختی می آورد،

وَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُظْلِمُ الْهَوَاءَ وَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَكْشِفُ الْغِطَاءَ وَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي لَا يَغْفِرُهَا غَيْرُكَ يَا اللَّهُ وَ اَحْمِلْ عَنِّي كُلَّ تَبِعَةٍ لَأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ وَ اجْعَلْ لِي مِنْ أَمْرِي فَرجاً وَ مَخْرَجاً وَ نُسْراً وَ انزِلْ يَقِينَكَ فِي صَدْرِي وَ رَجَاءَكَ فِي قَلْبِي حَتَّى لَا أَرْجُو غَيْرَكَ اللَّهُمَّ احْفَظْنِي وَ عَافِنِي فِي مَقَامِي وَ اصْحَبْنِي فِي لَيْلِي وَ نَهَارِي وَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْ وَ مِنْ خَلْفِي وَ عَن يَمِينِي وَ عَن شِمَالِي وَ مِنْ فَوْقِي وَ مِنْ تَحْتِي وَ يَسِّرْ لِي السَّبِيلَ وَ احْسِنْ لِي التَّيْسِيرَ وَ لَا تَخْذُلْنِي فِي الْعَسِيرِ وَ اهْدِنِي يَا خَيْرَ ذَلِيلٍ

و گناهای که هوا را تیره می کند، و گناهای که پرده حیا را بالا می زند، و گناهای که جز تو کسی آنها را نمی آموزد، ای خدا، و هر حقی که از یکی از بندگانت به دوش من است بردار، و برای من در کارم گشایش و راه چاره و آسانی قرار ده، و یقینت را در سینه ام و امید را در دلم فرود آر، تا به غیر تو امید نبندم. خدایا نگاهم دار و در جایگاهم عافیت ده، و همراه من باش، در شب و در روز، و از پیش رو و پشت سر، و از راست و چپ، و از بالا و زیر پا، و راه را بر من هموار کن، و سهولت امر را برایم نیکو گردان، و در دشواری خوارم مکن، و مرا راهنما باش ای بهترین راهنما،

وَ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي فِي الْأُمُورِ وَ لَقِينِي كُلَّ شُرُورٍ وَ أَقْلِبْنِي إِلَى أَهْلِي بِالْفَلَاحِ وَ التَّجَاحِ مَحْبُوراً فِي الْعَاجِلِ وَ الْأَجَلِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَ انزُقْنِي مِنْ فَضْلِكَ وَ أَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ طَيِّبَاتِ رِزْقِكَ وَ اسْتَعْمِلْنِي فِي طَاعَتِكَ وَ اجْزِنِي مِنْ عَذَابِكَ وَ نَارِكَ وَ أَقْلِبْنِي إِذَا تَوَفَّيْتَنِي إِلَى جَنَّتِكَ بِرَحْمَتِكَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ وَ مِنْ تَحْوِيلِ عَافِيَتِكَ وَ مِنْ خُلُولِ نِقْمَتِكَ وَ مِنْ نُزُولِ عَذَابِكَ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ وَ ذَرِكِ الشَّقَاءِ وَ مِنْ سُوءِ الْقَضَاءِ وَ سَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ وَ مِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَ مِنْ شَرِّ مَا فِي الْكِتَابِ الْمُنزَّلِ اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْنِي مِنَ الْأَشْرَارِ وَ لَا مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ

و در کارها مرا به خود وامگذار، و هرگونه دلخوشی را به دلم انداز و مرا با رستگاری و سربلندی به خانواده ام بازگردان، آراسته به شادکامی، در دنیا و آخرت، همانا تو بر هر چیز توانایی، و از فضلت نصیبم کن، و از روزی های پاکیزه ات بر من وسعت ده، و در طاعت به کار گیر، و از عذاب و آتش پناهم ده، و زمانیکه مرا از دنیا بردی از روی رحمت به بهشتت وارد کن. خدایا به تو پناه می آورم از زوال نعمتت، و از تغییر عافیتت، و از فرود آمدن انتقامت، و از نزول عذابت، و به تو پناه می آورم از سختی بلا، و افتادن در بدبختی، و از بدی سرنوشت و سرزنش دشمنان، و از شر آنچه از آسمان می رسد، و از شر آنچه در کتاب نازل شده ات شر قلمداد کردی. خدایا مرا از اشرار و از اهل آتش قرار مده، و لا تحرمنی صُحْبَةَ الْأَخْيَارِ وَ أَحْيَاةَ طَيِّبَةً وَ تَوْفِيقِي وَ قَاهَةَ طَيِّبَةً تُلْجِقُنِي بِالْأَنْبَارِ وَ انزُقْنِي مُرَافَقَةَ الْأَنْبِيَاءِ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى حُسْنِ بِلَايَتِكَ وَ صُنْعِكَ وَ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى الْإِسْلَامِ وَ اتِّبَاعِ السُّنَّةِ يَا رَبِّ كَمَا هَدَيْتَهُمْ لِدِينِكَ وَ عَلَّمْتَهُمْ كِتَابَكَ فَاهْدِنَا وَ عَلِّمْنَا وَ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى حُسْنِ بِلَايَتِكَ وَ صُنْعِكَ عِنْدِي خَاصَّةً كَمَا خَلَقْتَنِي فَأَحْسَنْتَ خَلْقِي وَ عَلَّمْتَنِي فَأَحْسَنْتَ تَعْلِيمِي وَ هَدَيْتَنِي فَاحْسَنْتَ هِدَايَتِي فَلكَ الْحَمْدُ عَلَى إِعْطَاكَ عَلَيَّ قَدِيماً وَ حَدِيثاً فَكَمْ مِنْ كَرْبٍ يَا سَيِّدِي قَدْ فَرَّجْتَهُ وَ كَمْ مِنْ غَمٍّ يَا سَيِّدِي قَدْ نَفَّسْتَهُ وَ كَمْ مِنْ هَمٍّ يَا سَيِّدِي قَدْ كَشَفْتَهُ وَ كَمْ مِنْ بَلَاءٍ يَا سَيِّدِي قَدْ صَرَفْتَهُ وَ

الَّذِي كُتِبَ عَلَيَّ وَرَقِ الزَّيْتُونِ فَخَصَّصْتَ لِي لِيُزَكِّيَ لِي لِيُزَكِّيَ لِي لِيُزَكِّيَ لِي نَازِ كُونِي بَرْداً وَ سَلاماً وَ أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي كَتَبْتَهُ عَلَيَّ سُرَادِقِ الْمَجْدِ وَ الْكَرَامَةِ يَا مَنْ لَا يُخْفِيهِ سَائِلٌ وَ لَا يَنْقُضُهُ نَائِلٌ يَا مَنْ بِهِ يُسْتَعَاثُ وَ إِلَيْهِ يُلْجَأُ أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَزِيضِكَ وَ مُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ وَ بِاسْمِكَ الْأَعْظَمِ وَ جَدِّكَ الْأَعْلَى وَ كَلِمَاتِكَ التَّامَّاتِ الْعُلَى اللَّهُمَّ رَبِّ الرِّيَاحِ وَ مَا دَزَنَتْ وَ السَّمَاءِ وَ مَا أَظَلَّتْ وَ الْأَرْضِ وَ مَا أَقَلَّتْ وَ الشَّيَاطِينِ وَ مَا أَصَلَّتْ وَ الْبِحَارِ وَ مَا جَرَّتْ وَ بِحَقِّ كُلِّ حَقٍّ هُوَ عَلَيَّكَ حَقٌّ وَ از تو می خواهم به حق نامی که برای گرفتن جانها به ملک الموت آموختی و از تو می خواهم به حق نامی که بر برگ زیتون نوشته شد، و آتش در برابر آن برگ فروتن گشت، پس گفتی: ای آتش سرد سرد و سلامت باش، و از تو می خواهم به حق نامی که آن را بر سر پرده بزرگواری و کرامت نوشتی، ای که خواهنده ای بازش ندارد، و عطا از خزانه هایش نکاهد، ای آن که از او فریادرسی شود، و از او پناه جویند، از تو درخواست می کنم به جایگاه عزت از عرشت، و حد نهایی رحمت از کتابت، و اسم اعظمت، و شأن برترت، و کلمات کامل والایت، خدایا ای پروردگار بادها و آنچه پراکنده کردند، و ای پروردگار آسمان و آنچه بر آن سایه افکند، و ای پروردگار زمین و آنچه را با خود برداشت، و ای پروردگار شیاطین و هرکه را گمراه گردند، و ای پروردگار دریاها و آنچه روان شد، و به حق هر حقی که آن بر تو حق است،

وَ بِحَقِّ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَ الرُّوحَانِيِّينَ وَ الْكَرُوبِيِّينَ وَ الْمُسَبِّحِينَ لَكَ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ لَا يَفْثُرُونَ وَ بِحَقِّ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ وَ بِحَقِّ كُلِّ وَلِيٍّ يُنَادِيكَ بَيْنَ الصِّفَا وَ الْمَرْوَةِ وَ تَسْتَجِيبُ لَهُ دُعَاءَهُ يَا مُجِيبُ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ وَ بِهَذِهِ الدَّعَوَاتِ أَنْ تَغْفِرَ لَنَا مَا قَدَّمْنَا وَ مَا أَخَّرْنَا وَ مَا أَسْرَرْنَا وَ مَا أَعْلَنَّا وَ مَا أَبْدَيْنَا وَ مَا أَخْفَيْنَا وَ مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنَّا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ يَا حَافِظَ كُلِّ غَرِيبٍ يَا مُؤْنِسَ كُلِّ وَجِيدٍ يَا قُوَّةَ كُلِّ ضَعِيفٍ يَا نَاصِرَ كُلِّ مَظْلُومٍ يَا رَازِقَ كُلِّ مَحْرُومٍ يَا مُؤْنِسَ كُلِّ مُسْتَوْجِسٍ يَا صَاحِبَ كُلِّ مُسَافِرٍ يَا عِمَادَ كُلِّ حَاضِرٍ يَا غَافِرَ كُلِّ ذَنْبٍ وَ حَاطِئَةَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَعْجِلِينَ يَا صَرِيخَ الْمُسْتَصْرِخِينَ يَا كَاشِفَ كَرْبِ الْمَكْرُوبِينَ

و به حق فرشتگان درگاهت، و روحانیان و کروبیان، و آنان که شب و روز بدون اینکه سستی ورزند برایت تسبیح می گویند، و به حق ابراهیم خلیلت، و به حق هر دوستی که میان صفا و مروه تو را می خواند، و تو دعایش را اجابت می کنی، ای اجابت کننده، از تو درخواست می کنم به حق این نامها، و به حق این دعاها، که ما را بیامرزی از گناهای که پیش از این انجام دادیم، و از این پس انجام می دهیم، و آنچه پنهان و آنچه آشکار کردیم، و آنچه ظاهر نموده و آنچه نهان ساختیم، و آنچه را تو از ما به آن آگاه تری، همانا تو بر هر چیز توانایی، به مهربانیات، ای مهربان ترین مهربانان. ای نگهدار هر غریب، ای مؤنس هر تنها، ای نیروی هر ناتوان، ای یار هر مستمیده، ای روزی بخش هر محروم، ای همدم هر هراسان، ای همراه هر مسافر، ای تکیه گاه هر حاضر، ای آمرزنده هر گناه و خطا، ای فریادرس فریادکنان، ای دادرس دادخواهان، ای برطرف ساز اندوه اندوهگینان،

يَا فَارِحَ هَمِّ الْمُهْمُومِينَ يَا بَدِيحَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِينَ يَا مُنْتَهَى غَايَةِ الطَّلِبِينَ يَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ يَا دَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ يَا أَجُودَ الْأَجُودِينَ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ يَا أَسْمَعَ السَّمَاعِينَ يَا أَبْصَرَ النَّاطِقِينَ يَا أَقْدَرَ الْقَادِرِينَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَغَيَّرُ النَّعَمَ وَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُورِثُ التَّدَمُّ وَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُورِثُ السَّقَمَ وَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَهْتِكُ الْعِصْمَ وَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَزِدُّ الدُّعَاءَ وَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَحْبِسُ قَطْرَ السَّمَاءِ وَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُعَجِّلُ الْفِتَاءَ وَ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُجَلِّبُ الشَّقَاءَ

ای غم گسار غمزدگان، ای پدید آورنده آسمانها و زمین ها، ای نهایت هدف جویندگان، ای اجابت کننده دعای بیچارگان، ای مهربان ترین مهربانان، ای

روز عرس

كَمْ مِنْ عَيْبٍ يَا سَيِّدِي قَدْ سَتَرْتَهُ

و از همنشینی نیکان محروم مگردان، و به زندگی پاکیزه زنده ام بدار و به مرگ پاکیزه بمیران، به نیکان پیوندم ده، همنشینی با پیامبران را نصیم فرما، همنشینی در جایگاه صدق، نزد فرمانروایی نیرومند. خدایا تو را سپاس بر نیکی آزمایش و رفتارت، و تو را سپاس بر اسلام و پیروی روش پیامبر، پروردگارا، چنان که اینان را به دینت هدایت فرمودی، و کتاب خود را به آنها آموختی، ما را هم رهنما باش و به ما هم بیاموز، تو را سپاس بر نیکی آزمایش و رفتارت به ویژه نسبت به من، چنان که مرا آفریدی، و آفرینش را نیکو نهادی، و به من آموختی و آموزشم را نیکو کردی، و راهنمایی ام فرمودی، و راهنمایی ام را نیکو گرداندی، پس تو را سپاس بر نعمت بخشی ات بر من در گذشته و حال، آقای من چه بسیار محنت غم زایی که از من گشودی، و چه بسیار اندوهی که زدودی، و چه بسیار نگرانی که برطرف ساختی، و چه بسیار بلایی که ای آقای من برگرداندی، و چه بسیار عیبی که پوشاندی،

فَلَكِ الْحَمْدُ عَلَى كُلِّ خَالٍ فِي كُلِّ مَثْوَى وَ زَمَانٍ وَ مُنْقَلَبٍ وَ مَقَامٍ [مَقَام] وَ عَلَى هَذِهِ الْحَالِ وَ كُلِّ خَالٍ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَفْضَلِ عِبَادِكَ نَصِيباً فِي هَذَا الْيَوْمِ مِنْ خَيْرِ تَقْسِيمِهِ أَوْ صِرِّ تَكْشِيفِهِ أَوْ سَوِّءِ تَصْرِفِهِ أَوْ بَلَاءٍ تَدْفَعُهُ أَوْ خَيْرٍ تَسْوِفُهُ أَوْ رَحْمَةٍ تَنْشُرُهَا أَوْ عَافِيَةٍ تُلْبِسُهَا فَإِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَ بِيَدِكَ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ أَنْتَ الْوَاحِدُ الْكَرِيمُ الْمُعْطَى الَّذِي لَا يَزِدُّ سَأَلُهُ وَ لَا يُخَيِّبُ أَمَلُهُ وَ لَا يَنْقُصُ نَائِلُهُ وَ لَا يَنْفَدُ مَا عِنْدَهُ بَلْ يَزِدُّ كَثْرَةَ وَ طِبَاباً وَ عِظَاءً وَ جُوداً وَ أَرْزُقْنِي مِنْ خَزَائِنِكَ الَّتِي لَا تَفْنَى وَ مِنْ رَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةِ إِنَّ عِظَاءَكَ لَمْ يَكُنْ مَحْظُوراً وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

پس تو را سپاس بر هر حال، در هر مکان و زمان، و هر منزل و مقام، و بر این حال و هر حال. خدایا مرا در این روز از برترین بندگانت در روزی قرار ده، از خیری که پخش می کنی، یا رنجی که برطرف می کنی، یا امر بدی که برمی گردانی، یا بلایی که دفع می کنی، یا خیری که می فرستی، یا رحمتی که می گسترانی، یا عافیتی که بر بندگان می پوشانی، همانا تو بر هر چیز توانایی، و خزانه های آسمان ها و زمین به دست توست، و تو بیگانه بزرگواری عطا بخشی هستی که خواهنده اش بازگردانده نشود، و آرزومندش ناامید نشود، و عطایش کاستی نپذیرد، و آنچه نزد اوست پایان نیابد، بلکه به فزونی عنایت و خاطر پسندی و عطا و بخشش بیفزاید، و مرا روزی کن از خزانه هایت که تمام نمی شود، و از رحمت گسترده ات، همانا عطایت ممنوع نبوده، و تو بر هر چیز توانایی، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.

روز عرفه: از اعیاد بزرگ است، گرچه به اسم عید نامیده نشده و روزی است که خدا بندگانش را به عبادت و طاعت خویش دعوت کرده و سفره های جود و احسانش را برای آنان گسترده، و شیطان در این روز خوارتر و حقیرتر، و رانده تر و خشمناک تر از روزهای دیگر است، و روایت شده که حضرت زین العابدین علیه السلام در روز عرفه صدای سائلی را شنید که از مردم درخواست کمک می کرد، به او فرمود: وای بر تو، آیا در این روز از غیر خدا درخواست می کنی؟! و حال آنکه برای بچه های در رحم، در این روز امید می رود، که فضل خدا شامل حالشان گردد، و سعادت مند شوند.

برای این روز چند عمل وارد است:

اول: غسل

دوم: زیارت حضرت سید الشهداء علیه السلام که برابر هزار حج و هزار عمره و هزار جهاد و بلکه افضل از این است، و روایات در کثرت فضیلت زیارت آن حضرت در این روز متواتر است [یعنی از افراد بسیاری نقل شده است] و اگر کسی در این روز توفیق یابد، که زیر قبه مقدسه آن حضرت باشد، ثوابش کمتر از کسی که در عرفات باشد نیست، بلکه بیشتر و بیشتر است، و کیفیت زیارت آن حضرت بعد

از این در باب زیارات ان شاء الله تعالی می آید.

سوم: پس از نماز عصر، پیش از آنکه مشغول خواندن دعا های عرفه شود، در زیر آسمان دو رکعت نماز بجا آورد، و به گناهانش نزد خدا اعتراف و اقرار نماید، تا به ثواب عرفات دست یابد، و گناهانش آمرزیده گردد، آنگاه به اعمال و دعا های عرفه که از ائمه طاهره علیهم السلام روایت شده است مشغول گردد، و آن اعمال و ادعیه بیشتر از آن است که به طور کامل در این مختصر ذکر شود ولی به اندازه ای که این کتاب گنجایش آن را داشته باشد نقل می کنیم. شیخ کفعمی در کتاب «مصباح» فرموده: برای کسیکه از دعا خواندن ضعف پیدا نکند روزه روز عرفه مستحب است، و پیش از زوال [رسیدن آفتاب به وقت شرعی ظهر] غسل استحباب دارد، و همچنین زیارت امام حسین علیه السلام در روز و شب عرفه مستحب است.

و چون وقت زوال رسید، زیر آسمان رود، و نماز ظهر را با رکوع و سجود نیکو بجا آورد، و چون از نماز ظهر و عصر فارغ شود، دو رکعت نماز بخواند، در رکعت اول پس از سوره «حمد» سوره «توحید» و در رکعت دوم بعد از (حمد) سوره (کافرون) بخواند، پس از آن چهار رکعت نماز بجا آورد، در هر رکعت پس از سوره (حمد) پنجاه مرتبه سوره (توحید) بخواند.

سید ابن طاووس در «اقبال» ذکر فرموده بخوان:

سُبْحَانَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ عَرْشُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْأَرْضِ حُكْمُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْقُبُورِ قَضَاؤُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْبَحْرِ سَبِيلُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي النَّارِ سُلْطَانُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْجَنَّةِ رَحْمَتُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْقِيَامَةِ عَدْلُهُ سُبْحَانَ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاءَ سُبْحَانَ الَّذِي بَسَطَ الْأَرْضَ سُبْحَانَ الَّذِي لَا مَلْجَأَ وَ لَا مَنجَى مِنْهُ إِلَّا إِلَيْهِ

منزه است خدایی که عرشش در آسمان است، منزه است خدایی که حکمش در زمین است، منزه است خدایی که فرمانش در گورهاست، منزه است خدایی که راهش در دریاست، منزه است خدایی که سلطنتش در آتش است، منزه است خدایی که رحمتش در بهشت است، منزه است خدایی که عدالتش در قیامت است، منزه است خدایی که آسمان را برافراشت، منزه است خدایی که زمین را بگسترده، منزه است خدایی که پناهگاه و نجاتی از او جز به سوی او نیست سپس صد مرتبه بگو:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ.

منزه است خدا، و سپاس از آن خدا است، و معبودی جز خدا نیست، و خدا بزرگتر است.

و سوره «توحید» را صد مرتبه «آیه الکرسی» را صد مرتبه بخوان، و صد مرتبه بر محمد و آل محمد صلوات فرست، و ده مرتبه بگو:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ خَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ يُخَيِّبُ وَ يُمِيتُ وَ يُحْيِي وَ هُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

معبودی جز خدا نیست، بیگانه و بیشریک است، فرمان روایی و سپاس از آن اوست، زنده میکند و می میراند، و می میراند و زنده می کند، و او زنده پاینده است، خیر تنها به دست اوست و او بر هر چیز تواناست.

و ۱۰ مرتبه:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ

آمرزش می جویم از خدایی که معبودی جز او نیست، زنده و به خود پاینده است و به سوی او باز می گردیم.

و ۱۰ مرتبه

يَا اللَّهُ

ای خدا

و ۱۰ مرتبه

روزنامه روز عرس

محمد و آتش در بین گذشتگان، و بر محمد و خاندانش در میان آیندگان، و بر محمد و خاندانش در میان فرشتگان، و بر محمد و خاندانش در میان رسولان. خدایا عطا فرما به محمد و خاندانش وسیله و فضیلت و شرف، و بلندی مقام و درجه والا. خدایا ایمان آوردم به محمد (درود خدا بر او و خاندانش) درحالیکه او را ندیدم، پس مرا در قیامت از دیدارش محروم مساز، و همنشینی با او را نصیبم فرما، و مرا بر دین او بمیران، و از حوضش سیرابم کن، نوشیدنی بدون تشنگی، دلنشین و گوارا که پس از آن هرگز تشنه نشوم، همانا تو بر هر چیزی توانایی. خدایا ایمان آوردم به محمد (درود خدا بر او و خاندانش) درحالیکه او را ندیدم، پس در بهشت چهره اش را به من بشناسان. خدایا به محمد (درود خدا بر او و خاندانش) از سوی من تحیت و سلام بسیار برسان.

پس دعای ام داود را که بیانش در ضمن اعمال ماه رجب گذشت بخوان، آنگاه این تسبیح را که ثوابش در زیادتى شماره نمی شود و ما میزان ثواب آن را به خاطر رعایت اختصار بیان نکردیم بگو:

سُبْحَانَ اللَّهِ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ بَعْدَ كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ مَعَ كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ يَبْقَى رُتْبًا وَ يَفْتَى كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحًا يُفْضَلُ تَسْبِيحِ الْمُسْتَسْبِحِينَ فَضْلًا كَثِيرًا قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحًا يُفْضَلُ تَسْبِيحِ الْمُسْتَسْبِحِينَ فَضْلًا كَثِيرًا بَعْدَ كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحًا يُفْضَلُ تَسْبِيحِ الْمُسْتَسْبِحِينَ فَضْلًا كَثِيرًا مَعَ كُلِّ أَحَدٍ،

منزه است خدا، پیش از هرکس، و منزه است خدا پس از هرکس، و منزه است خدا با هرکس و منزه است خدا، پاینده است پروردگار ما، و فنا می پذیرد هرکس، و منزه است خدا، تنزیهی که فزونی می گیرد بر تنزیه کنندگان فزونی بسیار پیش از هرکس، و منزه است خدا، تنزیهی که فزونی می گیرد بر تنزیه کنندگان فزونی بسیار پس از هرکس، و منزه است خدا تنزیهی که فزونی می گیرد بر تنزیه کنندگان فزونی بسیار به همراه هرکس،

وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحًا يُفْضَلُ تَسْبِيحِ الْمُسْتَسْبِحِينَ فَضْلًا كَثِيرًا لِرُبَّنَا الْبَاقِي وَ يَفْتَى كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحًا لَا يُحْصَى وَ لَا يُدْرَى وَ لَا يُنْسَى وَ لَا يُنْسَى وَ لَا يُنْسَى وَ لَا يُنْسَى وَ لَيْسَ لَهُ مُنْتَهَى وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحًا يَدْوُمُ يَدْوَامِهِ وَ يَبْقَى بِبَقَائِهِ فِي سِنِي الْعَالَمِينَ وَ شَهْرٍ الدُّهُورِ وَ أَيَّامِ الدُّنْيَا وَ سَاعَاتِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ أَبَدَ الْأَبَدِ وَ مَعَ الْأَبَدِ مِمَّا لَا يُحْصِيهِ الْعَدَدُ وَ لَا يُفْنِيهِ الْأَمَدُ وَ لَا يَقْطَعُهُ الْأَبَدُ وَ تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

و منزه است خدا تنزیهی که فزونی می گیرد بر تنزیه کنندگان فزونی بسیار، برای پروردگار ما پاینده است و هیچ کس نپاید، و منزه است خدا تنزیهی که شمرده نشود، و دانسته نگردد و فراموش نشود و کهنه نمی شود. و فانی نمی شود، و برایش نهایتی نباشد، و منزه است خدا تنزیهی که دوام یابد به دوامش، و باقی ماند به بقایش در امتداد سالهای جهانیان، و ماه های روزگاران، و روزهای دنیا و ساعات شب و روز، و منزه است خدا به ابدیت ابد، و همپای ابد، آن تنزیهی که آن را عددی شماره نکند، و مدتی فنایش نکند، و سرانجامی قطعش نکند، و بزرگ است خدا نیکوترین آفرینندگان.

سپس بگو: وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَعْدَ كُلِّ أَحَدٍ؛ و سپاس خدای را پیش از هرکس، و سپاس خدای را پس از هر کس تا آخر دعا، ولی به جای هر سبحان الله بگو: الحمد لله و چون به احسن الخالقین رسیدی بگو: «لا اله الا الله قبل كل احد» تا آخر که بجای سبحان الله «لا اله الا الله» می گویی، و پس از آن بگو: «الله اكبر قبل كل احد» تا آخر که بجای سبحان الله: (الله اكبر) می گوید.

يَا رَحْمَنُ

ای مهربان

و ۱۰ مرتبه

يَا رَحِيمُ

ای بخشنده

و ۱۰ مرتبه

يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ای پدید آورنده آسمانها و زمین، ای دارای شوکت و بخشش

و ۱۰ مرتبه

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ

ای زنده ای پاینده

و ۱۰ مرتبه

يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ.

ای نعمت افزا ای عطا بخش.

و ۱۰ مرتبه

يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

ای که خدایی جز تو نیست

و ۱۰ مرتبه

أَمِينَ

اجابت فرما

آنگاه بگو: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا مَنْ هُوَ أَقْرَبُ إِلَيَّ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ يَا مَنْ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ يَا مَنْ هُوَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى وَ بِالْأَفْقِ الْأُمِّيْنِ يَا مَنْ هُوَ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى يَا مَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ

خدایا از تو درخواست می کنم، ای کسیکه از رگ گردن به من نزدیکتر است، ای کسیکه میان انسان و دلش پرده می شود، ای کسیکه در چشم انداز برتر و افق آشکار است، ای کسیکه بخشنده و بر حکومت هستی قرار دارد، ای کسیکه چیزی ماندش نیست، و او شنوا و بیناست، از تو درخواست می کنم بر محمد و خاندان محمد درود فرست.

و حاجت خود را بخواه که به خواست خدا برآورده خواهد شد، آنگاه این صلوات را که از امام صادق علیه السلام روایت شده بخوان، که هر که بخوهد محمد و آل محمد علیهم السلام را در فرستادن صلوات بر ایشان مسرور کند، بگوید: اللَّهُمَّ يَا أَجْوَدَ مَنْ أَعْطَى وَ يَا خَيْرَ مَنْ سُئِلَ وَ يَا أَرْحَمَ مَنْ اسْتَرْجَمَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِي الْأَوَّلِينَ وَ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِي الْآخِرِينَ وَ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِي الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِي الْمُرْسَلِينَ اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدًا وَ آلَهُ الْوَسِيلَةَ وَ الْفَضِيلَةَ وَ الشَّرَفَ وَ الرَّفْعَةَ وَ الدَّرَجَةَ الْكَبِيرَةَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَمَنْتُ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ لَمْ أَرَهُ فَلَا تَحْرِمْنِي فِي [يَوْمِ] الْقِيَامَةِ رُؤُوتَهُ وَ ارْزُقْنِي صُحْبَتَهُ وَ تَوْفِيقِي عَلَى مِلَّتِهِ وَ اشْفِنِي مِنْ حَوْضِهِ مَشْرَبًا رَوِيًا سَائِعًا هَنِيئًا لَا أَظْمَأُ بَعْدَهُ أَبَدًا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ إِنِّي أَمَنْتُ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ لَمْ أَرَهُ فَعَزِّقْنِي فِي الْجَنَّةِ وَ جَهَنَّمَ بِلِغِ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنِّي تَجِيَّةً كَثِيرَةً وَ سَلَامًا

خدایا ای بخشنده ترین کسیکه عطا فرمود، و ای بهترین کسیکه درخواست شد، و ای مهربان ترین کسی که از او مهربانی خواسته شد، خدا درود فرست بر

إِلَهِي مَا أَقْرَبَكَ مِنِّي وَأَبْعَدَنِي عَنْكَ.
خدا یا چقدر به من نزدیکی و من از تو دورم.

فرازی از دعای عرفه